

Kalevi Aho

CONCERTO
for Viola and Chamber Orchestra

(2006)

SCORE

Kalevi Aho: Alttoviulukonsertto (2006)

Alttoviulukonsertto on osa kolmen teoksen kokonaisuutta, jonka sävelsin Lapin kamariorkesterille esitettäväksi syksyllä 2007. Kokonaisen konsertin säveltäminen ei ole mikään yksinkertainen tehtävä. Teosten pitää yhdessä muodostaa eheä, dramaturgisesti tarkoin harkittu kokonaisuus, jotta kuulijoiden mielenkiinto pysyisi koko ajan vireänä. Lähtökohtani oli myös käytännöllinen: teokset eivät saaneet olla muusikoille kohtuuttoman vaikeita, jotta kokonaisuus ehdittäisiin harjoitella hyvin. Sävellysten tyyllilajiakaan en määritellyt etukäteen: tyyllilaji tulisi riippumaan kokonaisuuden dramaturgisista vaatimuksista.

Vain yksi asia oli etukäteen varmaa: tiesin että päänumerona olisi *14. sinfoniani*, jonka tällä kertaa säveltäisin siis pienelle, Lapin kamariorkesterin tavoitekokoonpanolle, 16 jousisoittajalle, puhallinkvintetille ja 1–2 lyömäsoittajalle, eli 22–23 muusikolle. Se oli myös alun pitäen selvää, että konsertin kaikki teokset yhdessä muodostaisivat eräänlaisen suuren ”metasinfonian”. Teosten piti olla samalla sellaisia, että ne voitaisiin esittää myös itsenäisinä. Kapellimestarin tuli olla Lapin kamariorkesterin taiteellisen johtajan John Storgårdsin. Muilta osin kaikki oli vielä täysin avoinna aina syksyyn 2005.

Tuolloin pidin sävellyksen mestarikurssin Wienin konservatoriossa, ja Wienistä palatessani tapasin lentokoneessa laulajatar Monica Groopin puolison Per-Henrik Groopin. Per-Henrik ehdotti, että säveltäisin laulusarja Monicalle, joka oli aikaisemmin laulanut tärkeän naisroolin vuonna 2000 Savonlinnassa kantaesityksessä oopperassani *Salaisuuksien kirja* (1998). Lapin kamariorkesterin projekti tuli heti mieleeni, ja Wienistä kotiin palattuani otin heti yhteyttä Monicaan tiedustellen, kiinnostaisiko häntä kantaesittää mezzosopraanolle ja kamariorkesterille sävellettävä laulusarja. Monicaa kiinnosti tämä tehtävä, ja näin konsertin alkunumero oli selvä.

Laulusarjaa seuraavaksi numeroksi halusin luoda alttoviulukonserton siitä syystä, että tuotantooni kuului konserttoja useimmille sinfoniaorkesterin soittimille, mutta ei vielä alttoviululle. Näin syksyn 2005 lopulla konsertin kokonaishahmo alkoi yhtäkkiä selkiytyä. Päätin säveltää teokset siinä järjestyksessä, jossa ne esitettäisiin konsertissa, jotta konsertin kokonaiskaarros tulisi mahdollisimman hallituksi ja kiinteäksi.

Alttoviulukonsertto alkaa tauotta samalla soinnulla, jolla *Kysymysten kirja* päättyy. Kun laulusarjan luonne oli pohdiskeleva, alttoviulukonsertto alkaa voimakkain, dramaattisin äänenpainoin. Näin se muodostaa dramaturgisesti sopivan vastakohdan *Kysymysten kirjalle*. Alttoviulukonserttoa säveltäessäni minun piti jo tarkoin huomioida se, miten pitkään teos voi kestää. Koko konsertin pituus saattoi maksimissaan olla vähän alle 80 minuuttia, sillä konsertti oli tarkoitettu äänittämään CD-levylle, eikä yhdelle CD-levylle voi pakata enempää musiikkia. Jos konsertin päänumerolle, *14. sinfonia*lle halusi varata noin puoli tuntia, alttokonserton maksimikestoksi jäi noin 24–25 minuuttia.

Alttoviulukonsertto on yksiosainen, mutta se sisältää kuitenkin eriluonteisia ja vasta kohtaisia, hitaampia tai nopeampia jaksoja. Teokseen sisältyy myös vaativa soolokadenssi. Jo melko varhaisessa vaiheessa sovimme, että alttoviulukonsertin solistina toimisi Turun kaupunginorkesterin soloaltisti Anna Kreetta Gribajcevic, jota olin kuullut aikaisemmin mm. Sinfonia Lahden solistina.

Kalevi Aho (2008)

Kalevi Aho: Concerto for Viola and Chamber Orchestra (2006)

The Viola Concerto is part of an entire concert, which I composed for the Chamber Orchestra of Lapland to be premiered in 2007. It is by no means an easy task to write music for an entire concert. When played together the works must form an unbroken, in dramatic terms closely thought-out unity that would retain the listeners' active interest. My point of departure also had a practical aspect: the works should not be excessively difficult for the musicians, who would have to rehearse each work thoroughly. I did not decide the genres of the works in advance: this was determined by the dramatic requirements of the programme as a whole.

Only one thing was certain from the start: I knew that the concert would culminate with my *Symphony No. 14*, which would thus be scored for a small orchestra such as the Chamber Orchestra of Lapland: sixteen string players, wind quintet and one or two percussionists – a total of 22–23 musicians. In addition, it soon became apparent that all of the works together would form some sort of great 'meta-symphony'. And yet the works also had to be suitable for performance individually. The conductor was to be the orchestra's artistic director, John Storgårds. Otherwise, everything remained undecided until the autumn of 2005.

At that time, I was giving a master class at the Vienna Conservatory and, in the plane back Finland, I met Per-Henrik Groop, husband of the singer Monica Groop. Per-Henrik suggested that I should write a suite of songs for Monica, who in 2000 had sung an important role at the première of my opera *Salaisuuksien kirja* (1998) at the Savonlinna Festival. The project for the Chamber Orchestra of Lapland immediately sprang to mind. After returning home I wasted no time in contacting Monica to enquire whether she would be interested in premièring a song cycle for mezzo-soprano and chamber orchestra. She replied in the affirmative, and thus the first item in the programme was decided.

The song cycle *The Book of Questions* concludes with a short postlude for chamber orchestra during which the vocal soloist leaves the stage and, simultaneously, her place is taken by the soloist for the second work in the concert, the Viola Concerto. The Viola Concerto begins without a pause on the same chord with which *The Book of Questions* ends. Whereas the mood of the song cycle was meditative, however, the Viola Concerto starts powerfully and ostentatiously. Thus, from a dramatic point of view, it forms a suitable contrast to *The Book of Questions*.

While composing the *Viola Concerto*, I had to pay careful attention to the duration of the work. The total length of the entire concert could be a maximum of eighty minutes, as the intention was to record it on CD, and a single CD could not accommodate a longer programme. If the concluding piece, the *Fourteenth Symphony*, was to last around half an hour, the maximum available time remaining for the Viola Concerto was around 20–25 minutes.

The Viola Concerto is in a single movement, but it nevertheless contains slower and faster episodes of varying or contrasting character. The piece also includes a demanding solo cadenza. At a very early stage it was decided that the soloist should be Anna Kreetta Gribajcevic, with whose playing I was familiar from her time as solo violist of the Lahti Symphony Orchestra.

Kalevi Aho (2008)

Kalevi Aho: Concerto for Viola and Chamber Orchestra (2006)

Premiere: 27th November 2007 Rovaniemi, Finland

Anna Kreetta Gribajcevic & the Chamber Orchestra of Lapland, conducted by John Storgårds

Duration: c. 24'

♩ = 58	1
Presto	28
♩ = 76	67
Cadenza	86
Allegretto	89

Orchestra:

Flute

Oboe (also English horn)

Clarinet (in La) (also Bass clarinet)

Bassoon

Horn in Fa

Percussion (1 player): timpani, gran cassa, frusta, 4 tom-toms, piatto sospeso, tam-tam, glockenspiel, cassa rullante

Violin I (5)

Violin II (4)

Viola (3)

Violoncello (3)

Double Bass (1)

Orchestral material available for hire from the publisher.

© 2006 Fennica Gehrman Oy, Helsinki

KL 78.5572

ISMN 979-0-55011-655-9 (study score)

Notation by Kari Vehmanen

Printed in Helsinki

www.fennicagehrman.fi

CONCERTO

for Viola and Chamber Orchestra

Kalevi AHO 2006

1 $\text{♩} = \text{ca. } 58$

Flauto

Oboe

Clarinetto (in La)

Fagotto

Corno (in Fa)

Percussione

TIMPANI

fp *ghiss.* *f* *fp* *gl.*

$\text{♩} = \text{ca. } 58$

Viola sola

ff *ff* *IV*

Violini I

pp

Violini II

pp

pizz.

Viole

p *p*

Violoncelli

Contrabasso

5 (2+3)

Fl. *ff* > *mf*

Ob. *ff* > *mf*

Cl. *ff* > *mf*

Fg.

Cor.

Perc. *f* *fp* *gliss.* *f* *fp*

Vla. sola (2+3) *ff* 3

VI. I

VI. II

Vle. *p* *p*

Vc.

Cb.

D

Presto (♩ = ca. 152)

104

Fl.

Ob.

Cl. basso

Fg.

Cor.

Perc.

Vla. sola

VI. I

VI. II

Vle.

Vc.

Cb.

(2+3)

MUTA in CL. (La)

f dim.

mf *ff*

arco *f dim.* *pizz.* *f pizz.*

ff *ff* *f*

Detailed description: This page of a musical score contains measures 104 through 107. It features a woodwind section (Flute, Oboe, Bass Clarinet, Bassoon), a brass section (Coronet), Percussion, a Solo Viola, and a string section (Violins I and II, Viola, Violoncello, and Contrabass). The score is in 2/4 time and includes a key signature change to one flat (B-flat major) at measure 105. A dynamic marking of *mf* is shown with hairpins for the Solo Viola, and *ff* for the strings. The woodwinds play a melodic line with a triplet of eighth notes in measure 105. The Solo Viola has a triplet of eighth notes in measure 105. The strings play a rhythmic pattern of eighth notes. A section marked 'D' begins at measure 105, and the tempo is 'Presto' (♩ = ca. 152). A 'MUTA in CL. (La)' instruction is present for the Bass Clarinet. The Viola solo part includes a first ending bracket over measures 105-106. The string section includes 'arco' and 'pizz.' markings. The woodwinds and strings play a melodic line with a triplet of eighth notes in measure 105. The Solo Viola has a triplet of eighth notes in measure 105. The strings play a rhythmic pattern of eighth notes. A section marked 'D' begins at measure 105, and the tempo is 'Presto' (♩ = ca. 152). A 'MUTA in CL. (La)' instruction is present for the Bass Clarinet. The Viola solo part includes a first ending bracket over measures 105-106. The string section includes 'arco' and 'pizz.' markings.

108

Musical score for measures 108-111. The score includes parts for Fg. (Bassoon), Cor. (Cor Anglais), Vla. sola (Solo Viola), Vl. I (Violin I), Vl. II (Violin II), Vle. (Viola), Vc. (Violoncello), and Cb. (Kontrabaassi). The time signature changes from 3/4 to 4/4 and back to 3/4. Dynamics include *f*, *mp*, *p*, *mf*, and *dim.*. Performance instructions include *arco* and accents.

112

Musical score for measures 112-115. The score includes parts for Fg. (Bassoon), Vla. sola (Solo Viola), Vl. I (Violin I), Vl. II (Violin II), Vle. (Viola), Vc. (Violoncello), and Cb. (Kontrabaassi). The time signature changes from 3/4 to 4/4. Dynamics include *f*, *p*, and *dim.*. Performance instructions include accents and fingerings (3, 4, 2).

339

Vla. sola

VI. I

VI. II

Vle.

Vc.

Cb.

mf

343

Vla. sola

poco meno mosso, accel.

346

Vla. sola

p cresc.

ff

a tempo

349

Vla. sola

accel.

cresc.

Più mosso

353

Vla. sola

f

359

Vla. sola

Presto

(poco meno mosso)

f

362

Vla. sola

Presto

366

Vla. sola

gliss.

f